Kaderplan Schuldhulpverlening 2025-2028 Zes Westfriese gemeenten

Inleiding

Gemiddeld wachten onze inwoners met financiële problemen/schulden vijf jaar voordat zij hulp zoeken. Zo ontstaan er steeds grotere schulden waardoor een oplossing lastiger wordt. Armoede en schulden zorgen voor gevoelens van schaamte en chronische stress; dit kan leiden tot onder meer depressie[1] en impact op het vermogen om problemen zelf op te lossen[2]. Door het niet of minder kunnen meedoen aan het maatschappelijke leven (zoals activiteiten, verenigingen en verjaardagen) kunnen gevoelens van eenzaamheid en sociaal isolement ontstaan[3].

We vinden het als gemeenten belangrijk om de juiste zorg te bieden aan onze inwoners. In de huidige samenleving is een integrale benadering van sociaal beleid essentieel, en schuldhulpverlening speelt hierin een belangrijke rol. Financiële problemen hangen vaak samen met andere (sociale) problemen. Het is belangrijk om schuldhulpverlening te integreren binnen de gemeentelijke dienstverlening. Daarom werken we samen met andere afdelingen, op beleid- en uitvoeringsniveau.

We geloven in de kracht van samenwerking met de professionele instellingen en vrijwilligersorganisaties. Regionaal hebben we een goede samenwerking opgebouwd met deze partners. De komende jaren zetten we dit voort. Alle partners dragen vanuit hun eigen rollen en expertises bij in de integrale aanpak.

Daarnaast hebben we een wettelijke zorgplicht voor integrale schuldhulpverlening. De wet[4] schrijft voor dat de gemeenteraad voor een periode van maximaal vier jaar een beleidsplan vaststelt dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening. Integrale schuldhulpverlening is preventie, vroegsignalering, hulp bij problematische schulden (curatie) en nazorg voor onze inwoners, inclusief de (ex) ondernemers.

Dit onderliggende kaderplan gaat in op 1 januari 2025 en bevat de kaders van de zes Westfriese gemeenten[5] (Drechterland, Enkhuizen, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec). De afgelopen jaren waren er veel (landelijke) ontwikkelingen binnen de schuldhulpverlening. De gedeelde visie en gezamenlijke doelen voor de schuldhulpverlening helpt om te anticiperen op ontwikkelingen. De Westfriese gemeenten hebben een eigen lokaal uitvoeringsplan, waarin de doelen van dit kaderplan in concrete acties worden vertaald.

[1] Santiago, Wadsworth & Stump, 2011; Madern, 2015.
[2] Nadja Jungmann en Peter Wesdorp, Mobility Mentoring: Hoe inzichten uit de hersenwetenschap leiden tot een betere aanpak van armoede en schulden, Platform 31 Januari 2017 p. 7.
[3] Van Geuns, 2013; Madern, 2017.
[4] Artikelen 2 en 3 Wgs.
[5] De gemeente Hoorn heeft ervoor gekozen om hun lokale visie, doelen en uitgangspunten op te nemen in een eigen beleidsvisie waarin ze verbreding in het plan hebben gezocht en alle aspecten van rondkomen hebben meegenomen (waaronder schuldhulpverlening, maar ook bijvoorbeeld inkomensondersteuning vanuit de Participatiewet en hoe daar uitvoering aan wordt gegeven).

Visie op schuldhulpverlening

Schuldhulpverlening is beschikbaar en toegankelijk voor al onze inwoners en ondernemers ongeacht de omvang van hun financiële problemen. Er wordt vooral ingezet op het voorkomen van (nieuwe) schulden of deze in een zo vroeg mogelijk stadium aanpakken. We bieden passende hulp aan inwoners met financiële problemen. In de schuldhulpverlening werken we integraal; we kijken breder dan alleen naar de financiële problemen.

Onze samenwerkingspartners delen deze visie en hebben de volgende input gegeven:

Vakgebieden die raken met schuldhulpverlening

Doelgroep van schuldhulpverlening

Met deze visie willen we een solide basis leggen voor financiële stabiliteit en welzijn van alle inwoners en ondernemers in onze gemeenschap. We streven naar een samenleving waarin iedereen de kans krijgt om financiële problemen het hoofd te bieden en een gezonde, stabiele toekomst op te bouwen.

Doelen en resultaten

Doel	Resultaat
We werken waar mogelijk preventief en voeren onze wettelijke taak voor vroegsignalering uit	• We zijn aangesloten bij het landelijk convenant vroegsignalering. • In de overeenkomst met vaste lasten partners[6] leggen we vast hoe we samenwerken. • We pakken alle meldingen over betalingsachterstanden van de vaste lasten partners in de vroegsignalering op binnen 28 dagen en geven een terugkoppeling aan de vaste lasten partners. • In 2028 ligt ons percentage huishoudens dat reageert op meldingen van betalingsachterstanden vanuit vroegsignalering 10 procentpunt hoger dan het landelijk gemiddelde.

[6] Zorgverzekeraars, energieleveranciers, drinkwaterbedrijven en woningcorporaties

We zijn duidelijk over onze aanpak	• Inwoners met geldzorgen weten welke hulp ze kunnen verwachten. • We communiceren met onze inwoners op een passend taalniveau. • Ondernemers kunnen personeelsleden met financiële zorgen informeren en verwijzen naar de juiste hulp.
We werken integraal samen, omdat geldzorgen niet altijd alleen komen	• We zoeken onze ketenpartners actief op om kennis te delen en de samenwerking te versterken door onder andere minimaal één netwerkbijeenkomst te organiseren. • We blijven samenwerken met andere beleidsterreinen zoals; minima, onderwijs, laaggeletterdheid, inburgering, economische zaken, kwetsbare inwoners, jeugd en Wmo.
Inwoners met problematische schulden worden zo goed mogelijk geholpen	• Om de kwaliteit te borgen van de hulpverlening bij problematische schulden kopen we de uitvoering van schuldhulpverlening (deels) in bij organisaties die lid zijn van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK)[7]. • We zetten gespecialiseerde hulpverlening in voor ondernemers met schulden. • De uitvoeringsorganisatie schuldhulpverlening die we gezamenlijk inkopen scoort minimaal een 7 in hun klanttevredenheidsonderzoek. • De medewerker schuldhulpverlening voert binnen vier weken na aanmelding een eerste gesprek met de inwoner, hiermee voldoen we aan de wettelijke wachttijd uit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). • De medewerker schuldhulpverlening besluit binnen acht weken of er recht is op schuldhulpverlening, hiermee voldoen we aan de wettelijke doorlooptijd uit de Wgs. • We wijzen inwoners met geldzorgen op voorzieningen voor kinderen, zodat kinderen zo goed mogelijk mee kunnen doen.
Inwoners komen niet opnieuw in de financiële problemen	• Het percentage terugkerende inwoners (= recidive) dat een schuldregeling (schuldbemiddeling of saneringskrediet) heeft doorlopen blijft in de periode 2025-2028 minder dan 10%. • Inwoners die opnieuw om schuldhulpverlening vragen of waar eerder sprake was van fraude worden niet op voorhand uitgesloten.

[7] Branchevereniging voor schuldhulpverlening